

Tilstanden i økosystem Barentshavet

Med noen unntak er situasjonen for de fleste kommersielle bestandene i Barentshavet noenlunde tilfredsstillende. Av positive ting kan nevnes at det ventes vekst i loddebestanden, og at det er registrert økende yngelmengder av uer. Vannmassene i Barentshavet var varme i 2007, men ikke varmere enn i 2006. Den varmekjære arten kolmule har hatt en nedgang i området sammenlignet med året før.

Ingolf Røttingen

ingolf@imr.no

Leder av forsknings- og rådgivningsprogrammet for Barentshavet

Lite forurenset

Selv om miljøgifter blir transportert til Barentshavet både gjennom luft og vann, er dette området i det store og hele et rent hav. Det er dyrene på toppen av næringskjeden, for eksempel isbjørnen, som i størst grad får problemer med miljøgifter. Med unntak av gamle individer av langlivete arter, er fisk i liten grad påvirket.

Varmt hav

2007 var et varmt år i Barentshavet, og i begynnelsen av året var det varmere enn noen gang tidligere. Det var dessuten lite is. Utover året falt imidlertid temperaturen noe, og sett under ett var 2007 litt kaldere og hadde litt mer is enn rekordåret 2006. Dette skyldes sannsynligvis at innstrømningen av atlantehavsvann i 2007 var kraftig redusert i forhold til årene før.

Årene etter 2000 er den varmeste sammenhengende perioden som er observert siden 1900.

Mindre dyreplankton

I 2007 ble det målt mindre dyreplankton i Barentshavet i forhold til de to foregående årene. Dette kan skyldes mindre innstrømning av atlantisk vann, men det er også nærliggende å anta at beitepresset fra en økende loddebestand kan være en av årsakene til denne reduksjonen.

Lodde opp, kolmule ned

Vi venter en økende mengde lodde i Barentshavet. Ungsildmengden går derimot ned, årsklassene 2005–2007 er svakere enn de forutgående. Det er også registrert en nedgang i kolmulemengdene i Barentshavet. For polartorsk ser det imidlertid ut til ikke å være store endringer i bestanden.

Hysa i god forfatning

Gytebestanden av torsk er svakt minkende, men fremdeles over langtidsgjennomsnittet. Som i 2007 understreker ICES i 2008 at det er viktig å få slutt på all urapportert fangst for å unngå videre nedgang. For hysa er situasjonen usikker, men gytebestanden er høy, og det er i tillegg mye ung hysa som vil rekruttere til gytebestanden i de kommende årene. Situasjonen for blåkveitebestanden er ikke optimal, men ser ut til å bedre seg langsomt.

Uventede endringer i bunndyrmengden

Resultater av bunndyrundersøkelsene i 2006 og 2007 viser en bemerkelsesverdig nedgang fra det ene året til det andre. Hva grunnen til dette kan være, må undersøkes nærmere.

Økosystemtokt i Barentshavet.
Foto: Erik Olsen
Ecosystem survey in the Barents Sea.

Status of the Barents Sea Ecosystem

The commercial fish stocks in the Barents Sea are, with a few exceptions, in a healthy condition. Positive trends are a growing capelin stock and increasing amounts of young redfish. In a long-term perspective, the water masses are warm, although, on average, not as warm as in 2006. The stock level of blue whiting in the Barents Sea, which is a more southern species, has decreased in 2007.

Ingolf Røttingen

ingolf.rottingen@imr.no

Head of the Barents Sea Ecosystem Programme

A clean ocean

Although wind and ocean currents transport various contaminants into the Barents Sea, the level observed in organisms is generally low. The main exception is top predators such as the polar bear, where persistent organic contaminants aggregate.

Decreasing levels of zooplankton

Compared with the two previous years, less zooplankton was observed in the Barents Sea in 2007. This may be due to a lesser amount of Atlantic water being transported into area, but grazing from an increasing capelin stock feeding mainly on copepods and krill, may have contributed to the decrease.

Capelin up, blue whiting down

Based on the number of immature capelin, the prognosis indicate an increasing capelin stock in

the coming year. This is contrary to the prognosis for the other important plankton feeder in the Barents Sea, the young and immature stock (ages 1–4) of Norwegian spring spawning herring. The year classes 2005–2007 of this stock are smaller than previous years. A decreasing amount of blue whiting is recorded. For polar cod the stock situation seems unchanged.

Healthy stock of Northeast Arctic haddock

The size of the spawning stock of Northeast Arctic cod is slowly decreasing, but is still above the historical average. As in 2006, ICES emphasises that it is of great importance for the development of this stock that the IUU (illegal, unregulated, unreported) fishery the Barents Sea is stopped. The exact stock size for the Northeast Arctic haddock is difficult to determine. However, the spawning stock is at a relatively high level and strong immature year classes, which will recruit to the spawning stock in the coming years, are observed. The third major demersal fish stock in the Barents Sea, the Greenland halibut, is slowly recovering from a period below historic levels.

Unexpected fluctuations in bottom fauna biomass

Results of bottom fauna surveys in 2006 and 2007 show a remarkable reduction from one year to the next. Why the bottom communities show such unexpectedly high fluctuation, needs to be investigated.

Searching for birds, fish and whales in the Barents Sea.
Photo: Erik Olsen
På leting etter fugl, fisk og hval i Barentshavet.

